

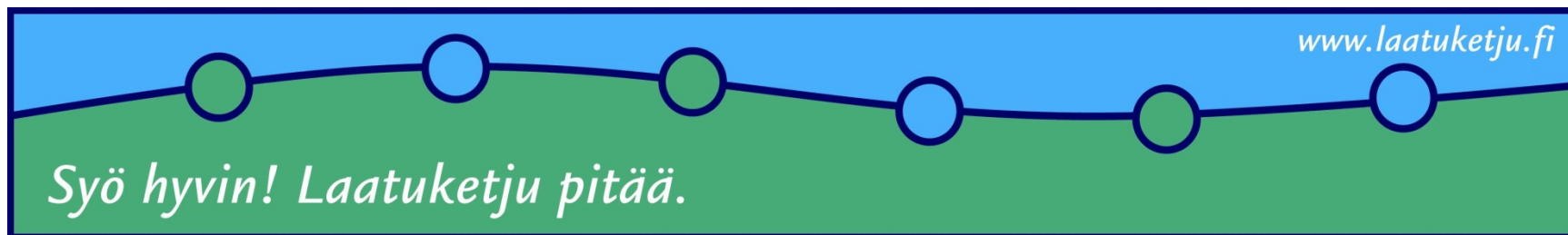

ELATI-tavoiteohjelman esittely

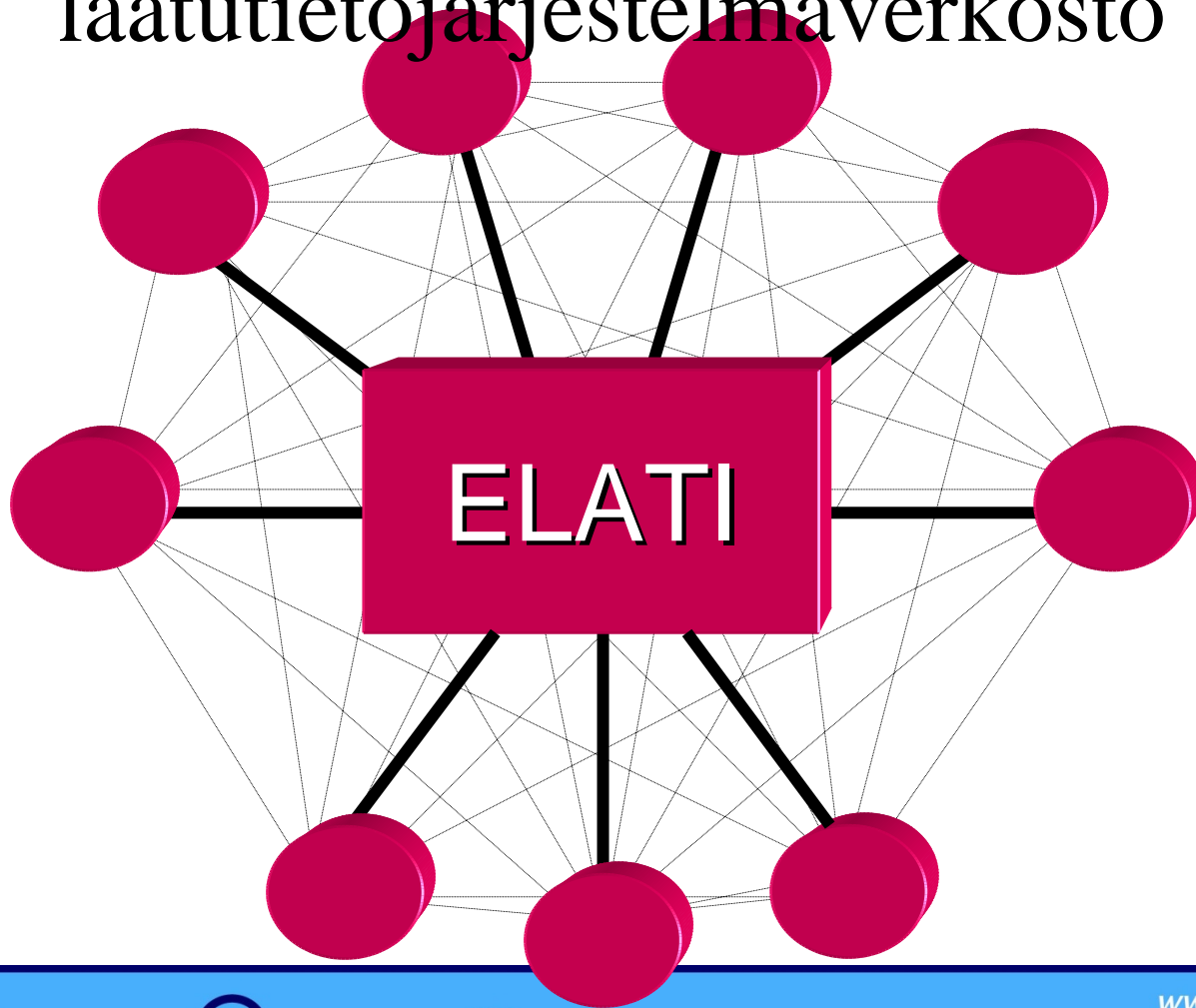
Pirjo-Liisa Penttilä
Kehityspäällikkö
Maa- ja metsätalousministeriön
Tietopalvelukeskus Tike

Elintarviketalouden laatutietojärjestelmäverkosto ELATI

Suomen elintarviketalouden laatustrategian toimijoiden yhteishanke tietojen hyväksikäytön tehostamiseksi

Elintarviketalouden laatutietojärjestelmäverkosto

www.laatuketju.fi

Syö hyvin! Laatuketju pitää.

Historiaa 2000-

- Laatustrategia rahoittanut yksittäisiä hankkeita
- Alalla runsaasti yksittäisiä järjestelmiä, päällekkäisyyksiä
- Elintarvikevalvonnalla ei ollut kaikkia olennaisia perusjärjestelmiä

Hajautetut järjestelmät

- Puuttui kokonaissuunnitelma
- Tiedot hajallaan
- Yhteistyö vähäistä tietojärjestelmien rakentamisessa
- Elintarvikevalvonta useissa eri laitoksissa

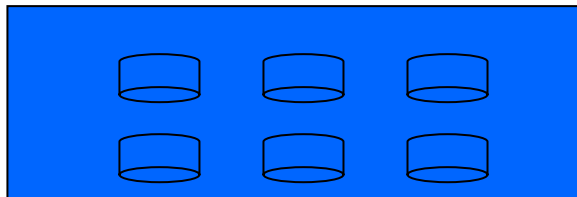
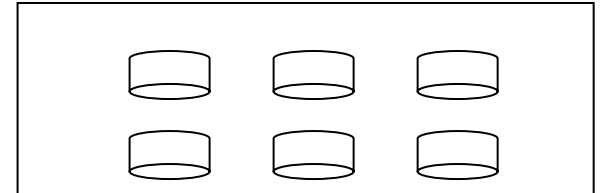
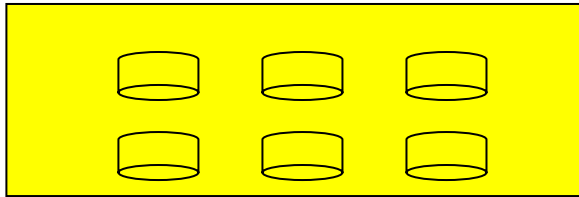
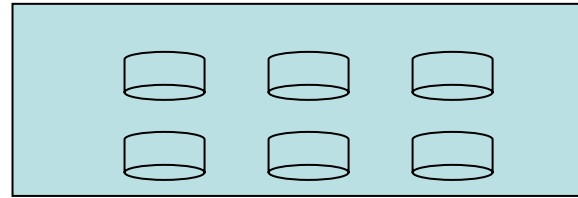
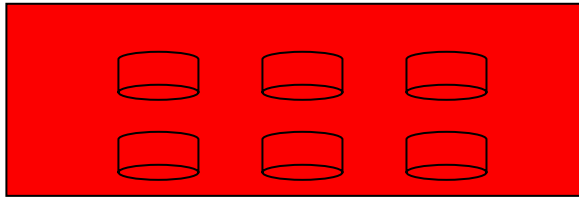
Elintarvikevalvontaprosessin muutokset

- **Pelloilta pöytään periaate**
- **Perustuu riskinarviointiin**
- **Vastuu siirtyy yrityksille (omavalvonta)**
- **Maksullisuus**
- **EU:n ohjaus → raportointi lisääntyy**
- **Valvonta organisoidaan uudelleen**

Muutokset tietojärjestelmien kehittämisessä

- Laajemmat yksittäiset järjestelmät
- Järjestelmien integrointi
- Järjestelmäverkostojen kehittäminen
- Moduulirakentaminen

ELATI RAKENNETAAN ”LEGO-TEKNIIKALLA” PERUSRAKENTEITA HYÖDYNTÄMÄLLÄ

Liittymiä eri tietojärjestelmiin

YMPÄRISTÖ

ELÄINSUOJELU

KASVIEN
TERVEYS

ELÄINTEN
TERVEYS

IHMISTEN
TERVEYS

**Elintarviketalouden
laatutietojärjestelmäverkosto
ELATI**

TUOTANTO
YRITYS
TALOUS

KAUPPA
TEOLLISUUS
SUURTALOUS

TUTKIMUS

Hajautettua informaatioverkostoa kehitetään asteittain

- **Kehittäminen vaatii vuosia**
- **Vastuuta ja kustannuksia on jaettava**
- **Verkostosta on hyötyä kaikille osapuolille**
- **Nykyisistä järjestelmistä on hyötyä**

Hankehallinnon kehittäminen

- Kehittämisen hankkeistaminen laajemmiksi kokonaisuuksiksi
- Hankehallinnon ohjeistaminen
- Hankkeiden seurantajärjestelmän Primaveraan käyttöönotto

Vaikeudet alussa

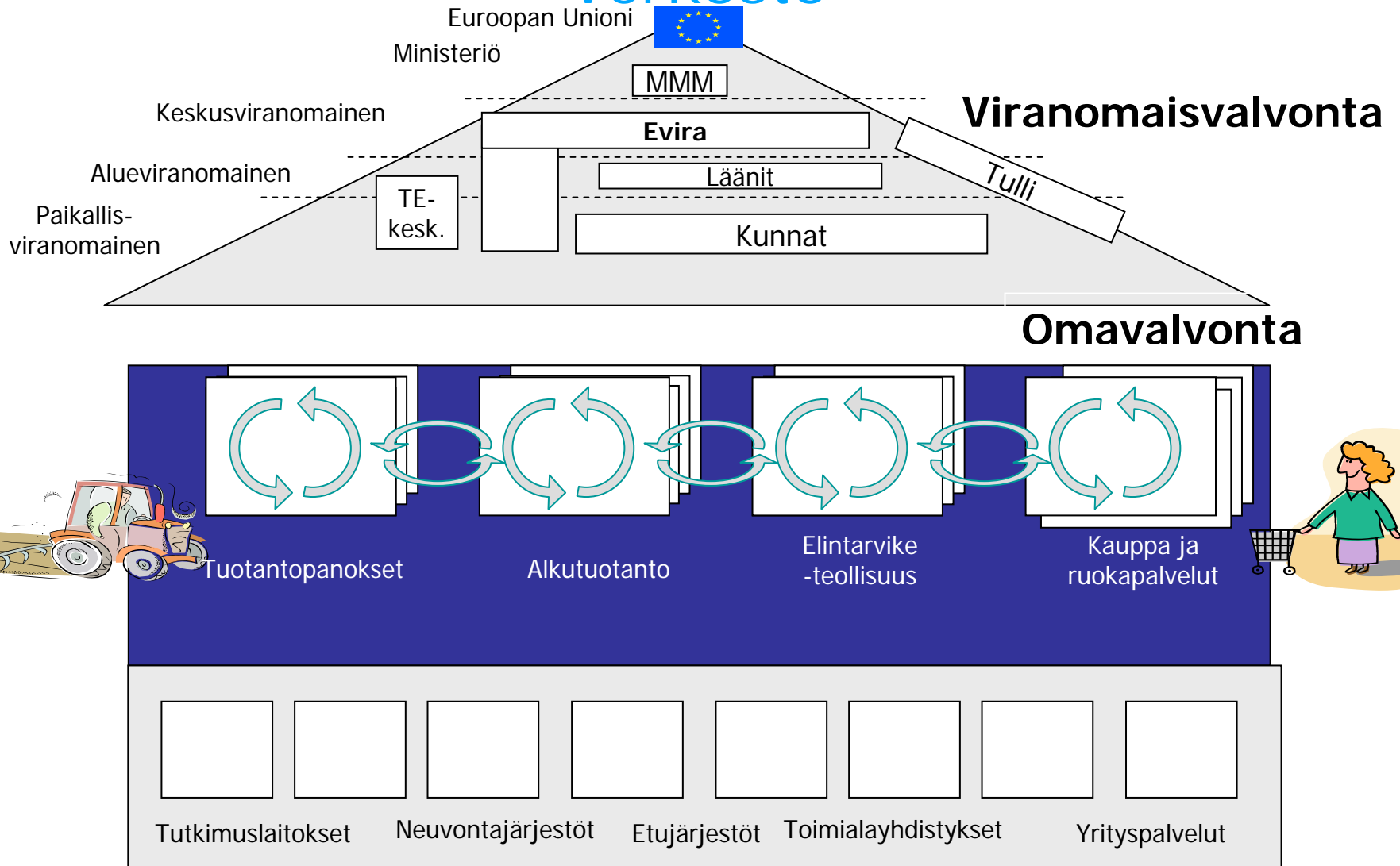
- Uusi ajattelumalli verkostosta vieras
- Vääriä mielikuvia tietojärjestelmäverkostosta
- Kenelle kuuluu vastuu?
- Uudet tekniikat järjestelmien kehittämisessä
- Kokonaisuuksien hahmottaminen vaikeaa
- Yhteistyön puute ja asenteet

ELATI tavoitteet täsmentyvät

Tavoiteohjelma 2005-2010

- Yhteistoiminnan ja suunnitelmallisuuden lisääminen
- Toiminta- ja kehittämisvastuiden selvittäminen ja koordinointi
- Järjestelmien yhteensopivuuden varmistaminen
- Laatutietojen välittäminen tehokkailla informaatiojärjestelmillä

Elintarviketalouden toimija- ja informaatioverkosto

Hajautettu informaatioverkosto käsitteiden täsmentäminen

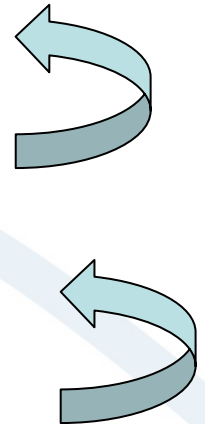
- **Laatutietojärjestelmien toteutuksen lähtökohtana on:**
nykyisten ja kehitettävien järjestelmien muodostama **hajautettu informaatioverkosto**
- **Tiedontuottajat ja –omistajat vastaavat tiedoistaan (säilytys ja käyttöoikeudet)**

Elintarviketalouden laatutietojärjestelmät Tavoiteohjelma 2005 -2010

- **Yhteistyö**
 - Toimintamallit, win-win hyödyt
- **Yhteisyys**
 - Yhteentoimivuus, yhteiskäyttöisyys
- **Tuottavuus ja tehokkuus**
 - Velvoitteiden sujuva ja tehokas hoitaminen
 - Kustannukset/hyöty

Tavoiteohjelman painopistealueet

- **Omavalvontaa ja viranomaisvalvontaa tukevat tietojärjestelmät**
- **Yhteiset laatua todentavat tiedot**
- **Tietotekniikalla tuetut hyvät käytännöt**

Kehitysportaat

- Lähtötaso
- Kehitysportas 1
- Kehitysportas 2
- Kehitysportas 3
- Vastaavaa porrasmallia käytetty myös laatustrategian muissa tavoitteissa

Oma- ja viranomaisvalvonnan tavoitteet

- Toimialoilla käytössä parhaisiin käytäntöihin perustuvat ohjeet omavalvontaan
- Viranomaisilla käytössä yhteensopivat omavalvonnan valvonnan ohjeet
- Omavalvonnassa ja sen valvonnassa hyödynnetään yhteiskäyttöisiä järjestelmiä
- Sähköistä asiointia on kehitetty, yhteentoimivuudelle on luotu edellytykset
- Tietojärjestelmät tukevat riskiperusteista kohdentamista

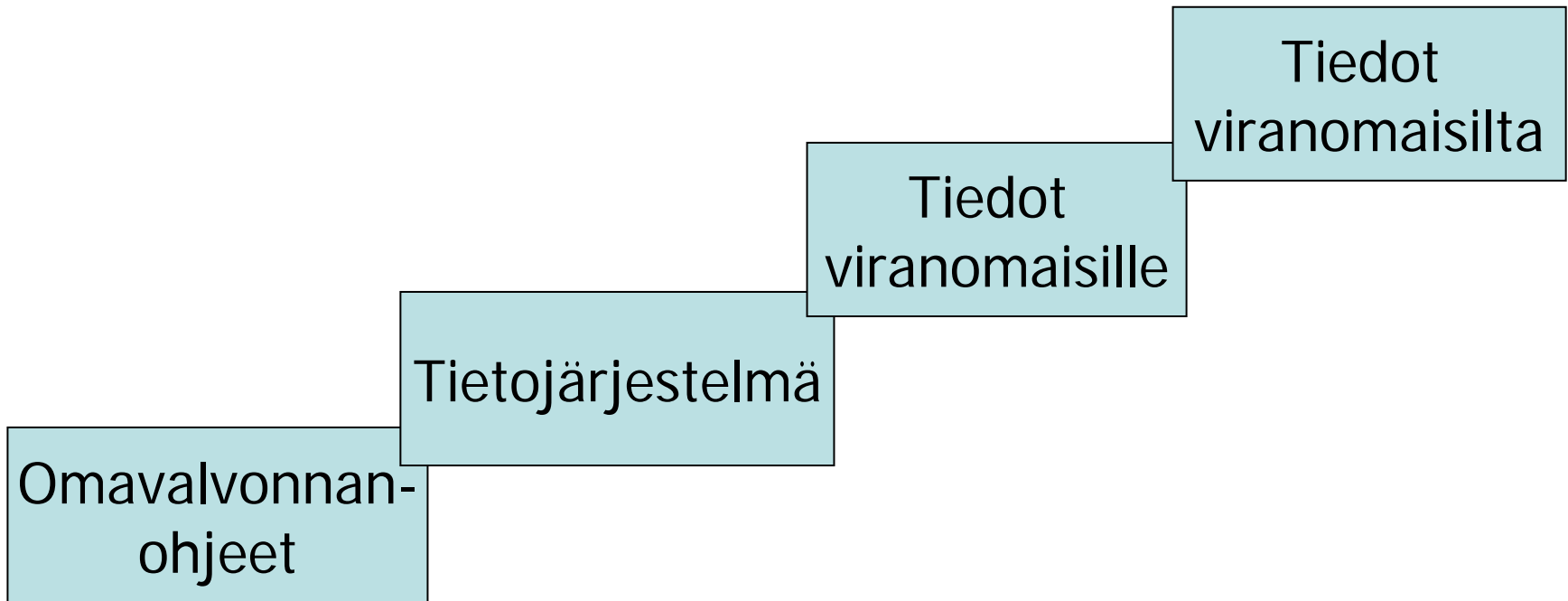
Yhteiset laatuä todentavat tiedot → 2010

- Tietoa elintarviketurvallisuuästä, raaka-aineista, tuotantopanoksista, tuotantolosuhteista ja –menetelmistä
- Tuottajien, markkinoinnin, kuluttajainformoinnin, kansallisen vaikuttamisen ja kansainvälisen raportoinnin tarpeisiin
- ON HELPOSTI LÖYDETTÄVISSÄ JA KÄYTETTÄVISSÄ TIETOVERKON VÄLITYKSELLÄ

Tietotekniikalla tuetut hyvät käytännöt

- Tuoteryhmissä tietojärjestelmillä tuetut asiakaslähtöiset hyvät tuotanto- ja toimintatavat
- Toimialoilla on käytössä parhaat toimintatavat tuotelaadun säilyttämiseksi tuotannosta kuluttajalle ja niitä tukevat tietojärjestelmät
- Vertailutietoa (benchmarking) tuotetaan hyvien käytäntöjen tunnistamiseksi ja arvioimiseksi

Asteittainen kehittäminen

Primavera

- Hankehallinnon tietojärjestelmä
- ELATI hankkeet kuvattu Primaveraassa
- Lisätty myös muita Eviran tietojärjestelmähankkeita
- Ydinhankkeet yksilöity
- Riippuvuudet ydinhankkeista kuvattu
- Hankkeet pisteytetty: esim. riippuvuus, kustannukset, hyödyntäminen ketjussa

PERUSRAKENTEIDEN HYÖDYNTÄMINEN

- Samat perusrakenteet palvelevat sekä viranomaisten että ketjujen laatutyötä (valvonta + omavalvonta)
- Perusrakenteet rakennettava ensin
- Useissa hankkeissa voidaan käyttää samoja perusrakenteita
- **Säästetään kustannuksia hyödyntämällä ydinhankkeita**

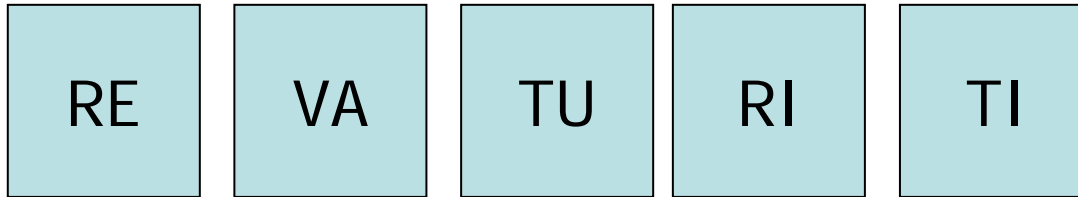
ELATI ydinhankkeet

- **REKISTERIT**
- **VALVONTA**
- **TUTKIMUS**
- **RISKINARVIOINTI**
- **TILASTOINTI**

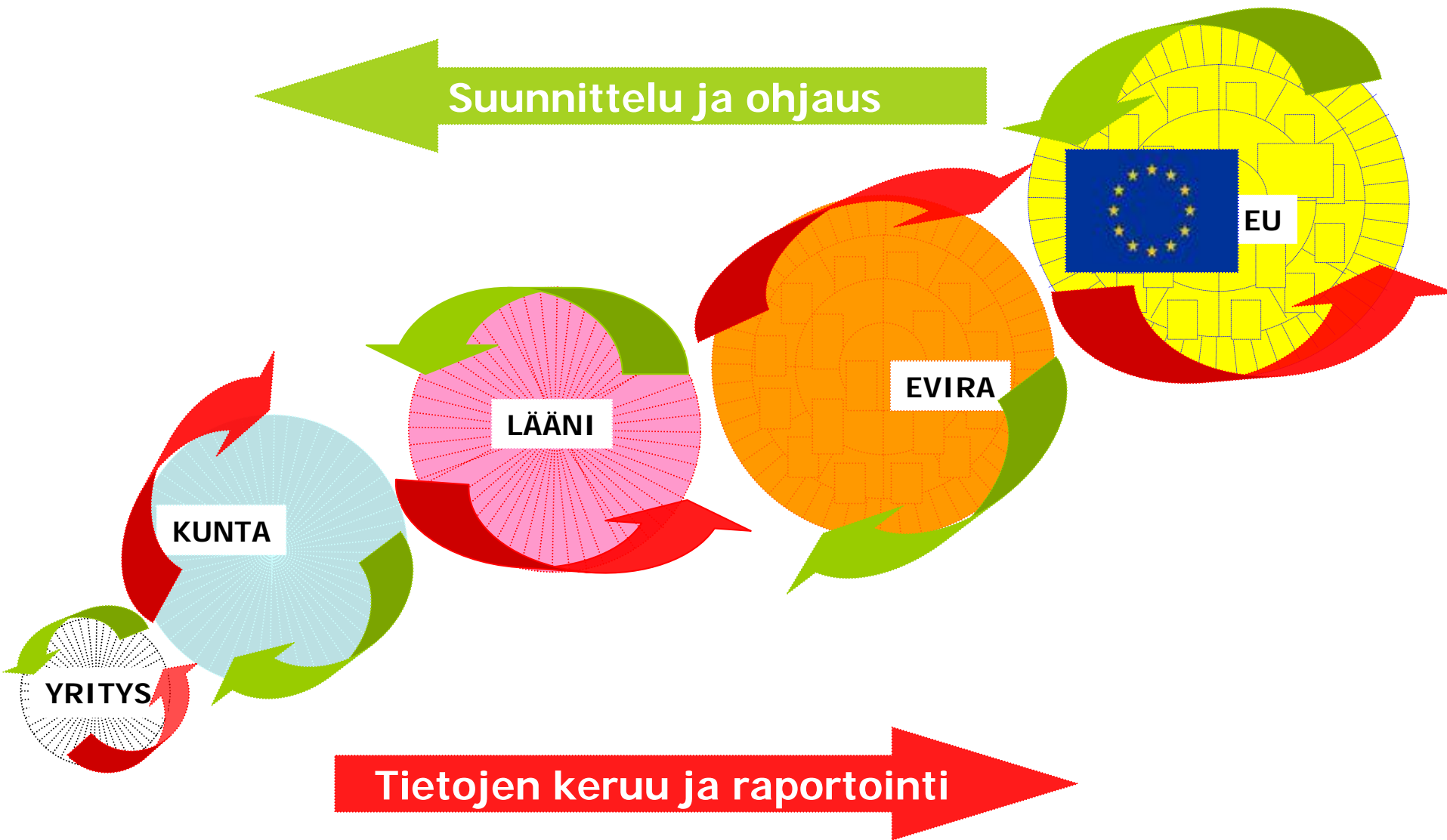
Perusrakenteet järjestelmien runkona

**VIRANOMAIS-
VALVONTA**

ELATI

**KETJUN
OMAVALVONTA**

Miten tavoiteohjelma on toteutunut?

- **Laatustrategian rahoitus suunnitteluvaiheessa 0,5 milj. euroa vuodessa**
- **Rahoitus vähentynyt vuosittain**
- **2007 274 000 €**
- **2008 200 000 €**
- **2009 132 000 €**

Mitä on saatu aikaiseksi?

- **Uusi toimintamalli:**
 - Yksittäiset järjestelmät → verkosto
 - Suunnittelu yksin → yhdessä
 - Modulaarisuus rakentamisessa
- **Tiedonsiirto kehitymässä**
- **Tietojen hyväksikäyttö lisääntymässä**
- **Järjestelmätarpeet tunnistettu**
- **Toimintaan sitouduttu**

Tavoitteiden saavuttaminen

- Eteneminen on ollut suunniteltua hitaampaa
- Monet ketjun tavoitteista ovat olleet viranomaisten kehittämisestä riippuvia
- Ohjelmaan sisältynyt runsaasti toiminnallista kehittämistä
- Tietojärjestelmiä ei ole kannattanut rakentaa ennen toimintamallia
- Riippuvuuksien vaikutuksia ei osattu arvioida

Merkittäviä muutoksia

- **Eurostat
Elintarviketurvallisuustilastointi,
tietojärjestelmä**
- **Muu kansainvälinen yhteistyö lisääntynyt**
- **Tietojen standardointi aloitettu**
 - **ydintietojen tunnistaminen**
 - **sanastotyön koordinointi**

Saavutuksia hankkeissa

- **Alkutuotannon tietojärjestelmät**
- **Tuotantoeläinten terveydenhuolto**
- **Järjestelmien integroinnin mallintaminen**
- **Osaaminen lisääntynyt**
→ koulutustilaisuudet
- **Järjestelmien rakentamiseen saatu mukaan käyttäjät**

Elintarviketalouden toimija- ja informaatioverkosto

